1
Nac o a lie
M.Mažvydo
Biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

Australian Lithuanian Weekly
XXXV-ji metai — Registered by Australia Post Publication No NBH 0698 — Kaina / Price 60 c. — 27.8.1984 Nr. 33 (1852)

Koks gražus pasaulis, mylimoji! (O.W. Milosz—Milašius)

ESAME KARO ĮKARŠTY

Šiuo metu vienur kitur tepasireiškia tik lokaliniai karai, kurių grandinė niekad nenutrūko, tačiau vis tiek skaitomės gyveną taikos metą ir tos taikos vardan daugelį dalykų, net principų aukojame, kad toji taika kaip galint ilgiau tvertų.

Šis taip vadinamas "taikos laikotarpis" po paskutinių totalinių karų užtruko gana ilgai - beveik 40 metų. Tas laimėta dėl eilės priežasčių. Galbūt lemtingiausią vaidmenį čia atliko paskutiniojo karo baisumai ir padariniai. Šalia to prisideda nauji grėsmingi ginklai ir pagaliau toliau pažengęs žmonių racionalumas. Tačiau vis tiek agresyviosios jėgos, įgijusios galybės, kaip garo katilas, ieško būdų ir kelių prasiveržti ir plėtotis arba savo valią vienu ar kitu būdu primesti kitoms tautoms ir ramias, taikingas valstybes įjungti savon kontrolėn.

Pereitą karą laimėję sąjungininkai iš karto pajuto, kad vienas iš atsitiktinių sąjungininkų — Sovietų Sąjunga — iš viso nesiderino prie bendrininkų išlikus nesunaikinta, bet jau karui pasibaigus parodė savo agresyvumą iš užimtų pozicijų nepasitraukdama, užimtus kraštus susovietindama, netgi neleidžiant "išlaisvintiems" kraštams pareikšti savos valios pasirinkti sau gyvenimo būdą ar valdymosi formą. Tai liudija garsusis Berlyno oro tiltas, pasipriešinimai Lenkijoje, sukilimai Vengrijoje ir Čekoslovakijoje, dešimtmetį trukusios išsilaisvinimo kovos Lietuvoje.

Tikėdami taikingu sugyvenimu ir nepramatydami pavojų vakariečiai beveik visur nusileido sovietams ir kaip labiausiai nukentėjusiam sąjungininkui teikė visokeriopą pagalbą. Vietoje parodžius bent dėkingumo ir respekto rėmėjams, sovietai išsiaugino ragus, apsiginklavo vakariečių dovanotais ar pavogtais ginklavimosi srityje išradimais ir šiandie prieita prie to, kad buvęs karo sąjungininkas jau atvirai grasina savo išgelbėtojams ir visam pasauliui ir stato diktato keliu savo sąlygas.

Turint tokio fantastinio masto modernius ginklus, kaip atominiai, jokia pusė nedrįsta ginklu spręsti neišsprendžiamų klausimų, vis dėl to agresorius turi būdų ir priemonių toliau kariauti neišskėlus visuotinio karo kibirkšties. Tam panaudojama taip vadinama penktoji kolona, kurią sovietai išvystė ir išplėtojo didžiulę veiklą sudarydama pavojingų situacijų. Be abejo tas vykdoma ideologiniu keliu, nors po ta priedanga glūdi pats nuožmusis sovietinis imperializmas. Šiuo ideologiniu vardu ir šiandie vyksta pats

karas be frontų ir be masinių kruvinų susirėmimų.

Be abejonės, ideologinis karas tegali būti laimimas tik ideologiniais ginklais. Sukta sovietinė ar marksistinė propaganda ir ją remianti brutali teroro, maištų ir "liaudies išlaisvinimo" fanatiškų neuniformuotų armijų jėga ypač tam nepasiruoštuose kraštuose ir sudaro tą realų pavojų žmonijos laisvei ir žmogaus kaip asmens pavergimui. Gaila, vakariečiai pervėlai permatė šitokią situaciją ir iki šiandie tokiam karui nėra pasiruošę. Dėl to nenuostabu, kad šiame kare vis dar laimėti mūšiai ir iniciatyva tebėra agresorių rankose, kaip kad kadaise nepasiruošusius užklupo hitlerinės ar japonų armijos. Vakarai šiam karui pasipriešinti fronto dar nėra sudarę ir dar blogiausia tas, kad tokiame kare priešas nematomas. Galbūt šiame kare patys patikimiausi kovotojai prieš pavergėją ir yra pačios pavergtosios tautos, kurių įnašai ir galia laisvųjų vis dar nėra pripažinta ir įvertinta.

ĮVYKIAI

Aną savaitę pavergtos Estijos aukštas sovietinis pareigūnas estas Valdo Randpere pabėgo su žmona per Suomiją į Švediją ir pasiprašė politinės globos, Talline palikęmažametį sūnų ir tėvus. Paaiškėjo, kad Estijoje jis buvo teisingumo ministerio pavaduotojas komsomolo vienas iš vadų.

***

Rusijoje mirė šachmatininkas Tigran Petrosian, 1963-1969 metų laikotarpy buvęs pasaulio šachmatų čempionas. Mirė sulaukęs 55 metų. Jis savu laiku buvo vienas iš stipriausių meisterių šachmatų modernioje istorijoje, įveikęs tokius šachmatų milžinus kaip B. Spasky ir M. Botviniką.

***

Sueso kanalas ir Raudonoji jūra pastaruoju metu irgi pasidarė teroristiniai taikiniai. Anksčiau sužalojus keletą laivų Raud. jūroje egiptiečiai įtarė dar po karo užsilikusias minas, bet vėliau skelbė, kad tai esą Libijos teroristų darbas. Dabar dėmesys nukreiptas į Iraną, kuris karo eigoje su Iraku bando paraližuoti jūros kelius iš kitų kraštų tiekti karinę pagalbą Irakui. Kiekvienu atveju minos ar bombos Raud. jūroje palieka mįslė - kieno tai darbas.

***

Los Angeles olimpinius žaidimus boikotavę komunistiniai kraštai surengė atskirą olimpijadą Maskvoje, kur žaidynių atidarymo iškilmės pravestos panašiu stiliumi, kaip kad buvo 1980 metų Maskvos olimpijada. Atidarymo metu paleidus į orą šimtus balandžių sportininkai ir susirinkusieji uždainavo "už saulėtą taiką taip, taip, taip, už atominį karą ne, ne, ne!"

***

Amerikoje susidarusi įtampa, kas laimės prezidentinius rinkimus. Pagal Gallup apklausinėjimus, prez. Reagan turįs 11% daugiau galimybių būti išrinktas prezidentu, negu demokratų partijos kandidatas W. Mondale.

***

ŠVIESOS — SANTAROS SUVAŽIAVIMAS

Amerikoje Šviesos - Santaros kasmetinis suvažiavimas įvyksta rugsėjo 6-9 d.d. nuolatinėje vietoje Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

Suvažiavimo programoje su paskaitomis dalyvauja Vytautas Kavolis, Algis Mickūnas, Kęstutis Keblys, Romas Sakadolskis, Violeta Kelertienė, Bronius Vaškelis, Viktorija Kašubaitė-Matranga, Antanas Pranckevičius, Rimvydas Šilbajoris, Petras Jonikas. Šalia to numatoma koncertas, dailės paroda. Šis suvažiavimas jau yra 31-sis.

$ 3000 Lietuvos Laisvės Iždui

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo K-tas (VLIKas) yra įsteigęs Fondą, pavadintą Lietuvos Laisvės Iždu, iš kur lėšos eina tiesioginiai Lietuvos laisvinimo reikalams. Jame pinigai aukų forma pamažu kaupiasi. VLIKo narys ir dabartinis Eltos Informacijų redaktorius, žymusis lietuvių tautosakos tyrinėtojas prof. Dr. Jonas Balys, sulaukęs 75 metų, Lietuvos Laisvės Iždui prisiųsdamas $ 3000 lydimajame laiške taip rašo:

"Gerbiamieji,

siųsdamas savo $ 3000 čekį skiriu jį Lietuvos Laisvės Iždui papildyti. Laikau, kad Tautos Fondo sumanymas yra labai geras, kai norima sutelkti tame Laisvės Ižde tiek lėšų, kad vien jo palūkanos galėtų finansuoti visą VLIKO—T.F. veiklą.

Turime skaitytis su gyvenimiška realybe, kad mūsų vaikai ir vaikaičiai nebus labai dosnūs lietuviškiems fondams ir jų veiksmingumas nukentės, jeigu nebus padėtas stiprus pagrindas ateičiai. Lietuvos ir lietuviškų reikalų gynimas galės dar ilgai užtrukti ir lėšos bus reikalingos. Todėl vyresnioji karta atlikime savo pareigą, kol dar galime.

Kai sulaukiau 75 metų amžiaus ir jaučiu, kad daug ką nuveikti nebepajėgsiu, tai nieko geresnio nesugalvojau, kaip paremti Lietuvos Laisvės Iždą.

Jūsų
Dr. Jonas Balys"

Skubėkite

įsigyti MŪSŲ PASTOGĖS loterijos bilietų! Loterijoje leidžiamas auksas ir kiti aukštos vertės laimikiai. Nesigailėsite įsigiję ir tuo pačiu paremsite spaudą.

Bilietai platinami visoje Australijoje. Kaina $ 1 bilietas. Traukimas įvyks rugsėjo 29 d. Mūsų Pastogės spaudos baliaus metu Sydnejuje.

Bilietus platina apylinkių valdybos ir Spaudos Sąjungos nariai.

Keisti požiūriai

Nors neseniai buvo kalbėta apie respektą mūsų bendruomenės vadovams ir lietuvybės lankose dirbantiems, vis tik iš mūsų pačių tarpo, net iš inteligentų atsiranda keistų nuomonių, kas pakerta entuziazmą net ir dirbančiųjų bei eilės kitų bendruomenės narių, kurie savo dalyvavimu parengimuose, susirinkimuose sprendžia įvairius čia vietoje lietuviškus reikalus ir priimtus nutarimus, sumanymus, užsimojimus svarsto, priima, nutaria ir bendromis jėgomis stengiasi įgyvendinti.

Štai anąsyk teko nugirsti tokį keistą pasikalbėjimą. Užkalbintas vienas pripažintas kaip neeilinis kultūrininkas, "ar ateisi į apylinkės susirinkimą!", atsakė maždaug tokiais žodžiais: "Nebūsiu. Nėra ko gaišti laiko tokiuose susirinkimuose, kur pilstoma iš tuščio į kiaurą nieko pozityvaus nelaimint".

Toks atsakymas ir nusistatymas ne vieną gali šiurpu nukrėsti. Išeitų pagal tokį požiūrį taip, kad visa, kas iki šiol Australijos lietuvių padaryta, įsteigta, sukurta, įvyko savaime, be susirinkimų, be nutarimų, be svarstymų arba žmonių pritarimo ir įgaliojimų įsipareigojant prie sumanymų, projektų bet kokiu būdu prisidėti ir juos darbu, finansais ar kaip kitaip remti. Gali vienas ar keli entuziastai imtis įgyvendinti siauresnės apimties sumanymą, bet norint, kad jis visuomenėje prigytų ir įsitvirtintų, reikalingas ir svaresnis užnugaris, kuris laimimas tik per platesnio masto susirinkimus, kas tokius sumanymus autorizuoja. Jeigu pagal ano garbingo tautiečio nuosprendį, kad "susirinkimuose tik gaišinamas laikas pilstant iš tuščio į kiaurą" būtų ir visi kiti laikęsi tokio pat nusistatymo, kaip anas kultūringas tautietis, tai kažin, ar šiandie iš viso turėtume ką nors apčiuopiamo, konkretaus. Užtenka tik pavartyti du didžiulius Australijos Lietuvių Metraščio tomus, iš kurių matosi, kas padaryta ir kiek padaryta. Be abejonės, visa tai neatsiekta be susirinkimų, be bendruomenės narių svarstymų ir nutarimų. Nedalyvauti susirinkimuose ir tik pasitenkinti tos pačios aktyviosios visuomenės pakvietimu pasirodyti garbės tribūnose kažin ar tai galima priskaityti prie jo įnašų visuomenėje, bendruomenėje ir bendrai lietuvybėje.

Visi mielai naudojamės atsiektais rezultatais, net ir tie, kurie į panašus susirinkimus nesilanko arba jų svarbą paneigia, žiūrėdami į juos tik kaip į "tuščią laiko gaišinimą", bet gi turėjo kas nors visa tai iškelti, patiekti, kitiems nuspręsti ir įsipareigoti, kad jie būtų įgyvendinti, įsteigti, pastatyti. O tai nėra tik vieno žmogaus darbas ir negalėjo apsieiti be susirinkimų, be visuomenės pritarimo ar jos nusiteikimo. Net jeigu ir atskiro individo yra iškeltas sumanymas, jis vis tiek reikalingas kitų pritarimo, daugelio žmonių ir rankų bei galvų, kad jis būtų realizuotas. O kokiu kitokiu keliu tas pasiekiama, jei ne per susirinkimus? Gal kiti galvoja, kad jau viskas pradžios kūrimosi įkaršty padaryta arba tam padėti pagrindai. Bet tokie baisiai klysta, nes kol gyvenimas vystosi, tol su laiku iškyla naujų reikalų ir vykdytinių dalykų. Gyvenimas didelėje ar mažoje bendruomenėje nesustoja, nesgi jau pats gyvenimas yra nenutrūkstanti kūryba.

Tokios, kaip ano minėto tautiečio defetistinės mintys tikriausiai padarė įtakos, kad šiandie bendruomenės ar atskirų organizacijų susirinkimuose dalyvių skaičius skystėja, nes panašiai kalba ne koks nors grioviakasys, bet šviesus žmogus, aukštai respektuojamas ir vertinamas inteligentas!

Pagaliau ar ne tų šviesuolių ir kūrybingų individų pareiga pirmoje eilėje dalyvauti susirinkimuose, suvažiavimuose ir juose įnešti šio to pozityvaus, kūrybingo? Ar ne jiems - gudresniems ir išmintingesniems - kitus pamokyti, vadovauti, būti pavyzdžiu kitiems? Žinoma, visų neišmokysi, tai kad nors tylėtų ir kitų nesuvedžiotų. Kiekvienas vadovaujasi savo galva, betgi prisiklausęs demoralizuojančių kalbų, gal ne vienas tokius žodžius priima dėmesin ir dėl to nenuvykęs ten, kur yra kiekvieno pareiga dalyvauti, lengvai susiranda pasiteisinimų ir pigių išsisukinėjimų. Iš tiesų, ne ką daug nuveiksi nenuėjęs ir nesugaišęs laiko, bet tavo nedalyvavimas pasirodys kaip piktas akstinas ir kitiems, ypač tokiems, kurie nuolat dairosi, ką daro kiti.

(v.k.)

MIRUSIEJI

DAR VIENAS KAPAS

Neseniai geelongiškiai palydėjo amžiną atsilsį Vaclovą Povilaitį į mirusiųjų karalystę, bet štai ir vėl liūdna žinia, kad rugpiūčio 4 dieną, mirtis pasišaukė dar vieną šios bendruomenės narį Miką Kilikevičių, sulaukusį vos 67 metų amžiaus.

Mikas Kilikevičius į Australiją atvyko 1950 metais ir apsigyveno Victorijos valstijoje, Geelong mieste. Pradžioje dirbo Harvester fabrike, vėliau darbą pasirinko Pilkington stiklo gamyboje, kur išdirbo iki pensijos. Velionis buvo darbštus, linksmas bei draugiškas savųjų lietuvių ir kitataučių tarpe. Savo darbštumu įsigijo nuosavą namą, atliekamesniu laiku dirbdavo prie statybos darbų. Nebuvo velionis abejingas ir lietuvių bendruomenei, bent tuo laiku, kai buvo statomi Geelongo Lietuvių Namai. Čia jis daug darbo valandų paskyrė jų statybai bei praplėtimui. Su savo gyvenimo palydove, žmona Greta, išaugino šeimos atžalas: du sūnus ir dukrą.

Laidotuvių dieną, rugpiūčio 9-sios ryte, už velionio Miko Kilikevičiaus vėlę, Holy Family bažnyčioje, gedulingas šv. Mišias atnašavo australas kunigas, kurių metu vargonais grojo ir giedojo giesmes taip pat australė moteris.

Po gedulingų pamaldų, gausaus lietuvių ir kitataučių būrio velionis palydėtas į Eastern kapines. Prie kapo šeimos vardu atsisveikino sūnus. Liūdesyje liko žmona Greta, duktė Uršulė, sūnūs John ir Cliff, jų šeimos ir daugelis velionio draugų.

ALKA

A.A.
ADOMUI KUBBOS
mirus, jo seserį dailininkę Evą Kubbos ir visus artimuosius liūdesy nuoširdžiai užjaučiame.
Valerija Laukaitienė ir
Jurgis Karpavičius

Mūsų mielą bendradarbę, rėmėją dailininkę Evą K u b b o s, jos broliui
A.A.
ADOMUI KUBBOS
mirus, giliame skausme nuoširdžiai užjaučiame.
Sporto Klubas Kovas

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

Nauja bibliografija

Neseniai man pakliuvo į rankas vertingas rankraštis - didelė ir gerai paruošta bibliografija, t.y. sąrašas knygų ir kitų leidinių apie Lietuvą ir Pabaltijo kraštus. Tai p. M. Urbono (Adelaidėje) nepaprastai kruopštus darbas, užtrukęs nuo 1971 iki 1984 metų birželio mėnesio, nors, kaip autorius sako, su pertraukomis dėl ligos ir kitų susitrukdymų.

Bibliografijoje griežta tvarka, pagal suglaustą M. Dewey klasifikacijos sistemą, įrašyti net 6844 vienetai: knygos, periodika, atspaudai iš laikraščių, brošiūros, žodynai, net gaidos chorams, solistams ir instrumentams. Yra ir keletas tezių lietuviškomis temomis. Medžiaga apima visas žinojimo sritis: religiją, visuomeninius mokslus, auklėjimą, gamtos mokslus, techniką, architektūrą, meną, grožinę literatūrą, istoriją, papročius ir t.t. Vyrauja, žinoma, lietuviškos knygos, bet nemaža jų anglų kalba. Įtrauktos ir vokiškos, rusiškos, prancūziškos knygos - jei tik jose bent dalinai paliesta Lietuva, ar Pabaltijo kraštai. Skyrių antgalves autorius patiekia angliškai ir lietuviškai. Norisi paminėti, kad bibliografija paruošta tarsi profesionalo, nors p. Urbonas bibliotekininku nėra buvęs: rasime veikalų ir autorių ir pavadinimų rodykles (indexes) panaudotų sutrumpinimų paaiškinimus, ir, žinoma, įvadą, kuriame nurodoma kas ir kodėl bibliografijon įtraukta.

Ieškančiam medžiagos skaitytojui tačiau svarbiausia šios bibliografijos ypatybė bus ta, kad prie kiekvieno vieneto įrašo pažymėta, kurioje bibliotekoje ar rinkinyje galima jį gauti. Autorius yra aplankęs visą eilę Australijos universitetų bibliotekų, o taip pat ir ne vieną didelę viešąją biblioteką su tikslu sudaryti kartoteką bibliografijai. Suprantama, kad jis rūpestingai suregistravo ką turi mūsų lietuviškos bibliotekos Melbourne, Sydnejuje ir Adelaidėje: be to, įtraukė bibliografijon didesnėse privačiose bibliotekose laikomas knygas ir rinkinius. Jo patiektame bibliotekų sąraše randame privačių asmenų pavardes, ne tik iš Pietų Australijos, bet ir iš Viktorijos ir N.S.W. Reikia manyti, kad rimtam reikalui esant šia asmenys leistų ta ar kita knyga pasinaudoti.

Ši bibliografija būtų nepaprastai naudinga studentui rašančiam tezę lietuanistikos, arba visuomeninių mokslų srityje (pav. išeivijos istorijos ar būklės aspektai Australijoje). Paskaitininkai, radijo valandėlių koordinatoriai ir sudarinėtojai taip pat ras daug reikalingos, sakyčiau, net nepaprastos, medžiagos savo darbui. Bibliofilai, pavartę bibliografiją, gal net nustebs atradę dar "negirdėtų neregėtų" spaudinių.

Šis didelis, maždaug 780 puslapių veikalas šiuo metu yra rankraščio formoje. Puslapiai - 21 cm x 33 cm rašyti lietuvišku šriftu, kol kas palaidi, nors tvarkingai sugrupuoti. Įvadinėje dalyje dar reikia sunumeruoti puslapius: autorius nori duoti įvadą ir angliškai, be to, sakosi atradęs keletą praleidimų bibliotekų sąraše. Norįs taip pat įdėti padėkos puslapį, prisimindamas visus, kurie jam padėjo ir leido pamatyti daugumą bibliografijoje išvardintų vienetų. Nežiūrint šių užbaigiamųjų darbų, bibliografija jau pasinaudojo keletas asmenų.

Šį darbą išleisti įprastame knygos formate būtų perbrangu, nepraktiška. Tačiau padaryti 8 ar 10 kopijų kopijavimo mašinų pagalba turėtų būti visiškai įmanoma. Šiek tiek išlaidų sudarytų koks nors įrišimas ar susegimas. Manau, kad M. Urbono biliografija tikrai verta Australijos Lietuviu Fondo ir Aust. Krašto Valdybos dėmesio. Kopijas turėtų laikyti (ir neskolinti!) Melbourno, Sydnejaus ir Adelaidės biliotekos, o ten, kur lietuviškų bibliotekų nėra - gal universitetų bibliotekos.

Nors autorius kuklus, lyg ir nenori skubėti, tačiau laikas bėga ir šis darbas pradės "senti" be laiko, ypatingai jei vien Adelaidėje tebus prieinamas. Štai, p. A. Taškūnas Hobarte ragina mūsų graduantus toliau studijuoti (post-graduate studies) palankioms sąlygoms susidarius Tasmanijoje: tokiems lituanistikos ar baltistikos studentams ši bibliografija būtų nepamainomas šaltinis.

V.A. Vitkūnienė

— Aš nieko nevalgau, kas turi ką nors chemiško savyje.
— Na, ir kaip jaučiatės?
— Alkanas.

Sovietų "išradingumas"...

Šią vasarą Kalifornijos pajūryje iškylaujantys skautai rado jūros išmestą prietaisą su "CCCP" raidėmis. Laivyno tyrinėjimai parodė, kad tai buvo Sovietų aparatas povandeniniams laivams sekti. Viena aparato dalis pasirodė esanti amerikoniškos puslaidininkių bendrovės dalies kopija. Ši kopija buvo taip tiksliai pagaminta, kad ją pakeitus originalia dalimi, sovietų aparatas puikiai veikė. Amerikiečių bendrovė tvirtina, kad ji jokių dalių Sovietų Sąjungai ir Varšuvos pakto valstybėms niekad nepardavė.

Kongreso tyrinėjimai parodė, kad Sovietai skaičiavimo mašinų gamyboje naudoja apie 30 nuošimčių dalių, kurios yra tikslios amerikiečių dalių kopijos.

-G

IŠKILMĖS ENGADINE

PABAIGTUVĖS LIETUVIŲ SODYBOJE

Ankstyvas rugpiūčio 19 d. popietis Engadinės Lietuvių Sodyboje. Stiprokame vėjuje supasi kieme eukaliptai, čirškauja įvairūs paukščiai jų šakose - pavasaris ne be už marių, teks vėl sukti lizdus Sodybos aukštuose medžiuose.

Šiandien čia nepaprasta diena - po keliolikos metų Sydnejaus Moterų Socialinės Globos Draugijos narių įtemptu rūpesčiu ir triūsu pagaliau, galutinai, užbaigtas šis lietuviškas kaimelis - štai, šviečia salėje aštuoni mūriniai, puikūs, pastatai, kuriuose įrengta 17 butų mūsų bendruomenės vyresniosios kartos žmonėms. Nors butai buvo apgyvendinami tuč tuojau juos pastačius, paskutiniai darbai - sodybos kelių, takelių išgrindimas, pačios aplinkos išplanavimas ("landscaping") ir apsodinimas gėlėmis, krūmais ir krūmeliais padaryti visai neseniai.

Sodybos pradžioje, pačioje aukščiausioje vietoje, didžiuojasi bendruomeninė salė, iš lauko išpuošta lietuviškais ornamentais, viduje - paveikslais ir visokiais pagražinimais. Atskirame salės kambaryje įrengta Povilo Aleknos vardo biblioteka, su keliais šimtais knygų.

* * *

Iš visų Sydnejaus pakraščių ritasi automobilis po automobilio - svečių - svetelių pilnas sodybos kiemas, svetainė ir sodybiečių namukai. Vieni atvykusių apžiūrinėja paskutinius atliktus darbus, kiti - jos išplanavimą, treti kalbasi su sodybiečiais, kurie nešykšti paaiškinimų... Socialinės Draugijos komiteto narės, patikėtinės ir talkininkės pasipuošę tautiniais rūbais - žėri saulėje gintarai, puošia galvas baltučiai nuometai; jos čia jau nuo ankstyvo ryto ruošiasi svečių priėmimui, iškilmėms. Prie seklyčios durų viešnias ir svečius pasitinka komiteto narės - p.p. V. Kabailienė ir T. Vingilienė.

O svečių primarmėjo daug. Oficialiąją svitą sudarė: N.S.W. valstijos parlamento nariai - p. Robert R. Tickner, atstovaująs Socialinės Globos ministerį, p. Don. Grimes ir opozicijos atstovas, p. Malcolm Kerr Cronullos atstovas; Federalinio parlamento senatorius, lietuvių bičiulis, p. Peter Baume ir atstovas Cook apylinkei, J.D.M. Dobie; Sutherlando miesto savivaldybės pirmininko atstovas, p. Arthur Snow ir šios savivaldybės Soc. Globos Departamento vedėjas, p. David Browne ir valdininkas, p. R.E.T. Brooker su ponia; Engadinės Don Bosco parapijos klebonas kun. J.R. Briffa; ukrainiečių moterų organizacijų atstovė, p. Olga Ilkiv su palyda; esčių bendruomenės atstovė p. L. Looveer; Sodybos architektas, p. S. Malnic. Juos papildė gražus būrys savųjų visuomenininkų: ALB Krašto Valdybos pirmininkas, p. Vytautas Bukevičius ir kiti Krašto Valdybos nariai, ALB Sydnejaus Apyl. Valdybos pirm. Dr. Aleksandras Mauragis, Sydnelietuvių kapelionas, prel. Petras Butkus, M.B.E., "Mūsų Pastogės" redaktorius, p. Vincas Kazokas, Sodybos revizorius, p. Algis Milašas, lietuviškų Sydnejaus organizacijų vadovai ir kt.

* * *

Truputį po 2-ros val. prasidėjo pabaigtuvių iškilmės. Jas trumpu žodžiu atidarė p. Ona Baužienė, neseniai atšventusi savo 80-ją gimimo dieną ir dabar pravedanti savo darbų apvainikavimo paskutinį aktą.

Pranešėjos pareigas perėmus p. Jadvygai Viliūnienei, su pabaigtuvių vainiku į priebutį prisistatė šios sodybos statybininkai - meistrai - p.p. Vytautas Mickevičius ir Albinas Kutka. Juos pasitiko Draugijos komiteto narės, rimtai apklausinėdamos (net trimis atvejais) ar tikrai jų darbas gerai atliktas ir ar ilgai tvers? Vainiką priėmus jie buvo pavaišinti lietuviškų karvojumi. Po to, Sydnejaus liet. kapelionas, prel. P. Butkus, pašventino užbaigtąją sodybą, prisiminimui įteikdamas šv. Kazimiero medalį. Šventinimo apeigos užbaigtos visų bendrai sugiedota "Marija, Marija..." giesme.

Sakė kalbos - sveikinimai ir linkėjimai.

Soc. Globos ministerio atstovas, p. R.E. Tickner, pasidžiaugęs lietuvių bendruomenės atsiekimu ("tokie projektai yra svarbus įnašas į vyresnio amžiaus žmonių globą"), perdavė N.S.W. valdžios linkėjimus.

Toliau kalbėjo N.S.W. Opoziciją atstovavęs p. N. Kerr, senatorius p. P. Baume, Sutherlando miesto savivaldybės atstovas, p. A. Snow, Federalinio parlamento narys, J.D.M. Dobie, estų atstovė p. L. Looveer, ukrainiečių atstovė, p. O. Ilkiv. Latviai savo linkėjimus atsiuntė raštu.

"Sodyba be jos gyventojų būtų tuščias kevalas; mes buvome laimingos, turėdamos būrį čia gyvenančių, susipratusių tautiečių!..." - sekančia kalbėtoja p. J. Viliūnienė pristatė p. Veroniką Petniūnienę, kalbėjusią sodybiečių vardu: "Likimas mus atvedė į tolimą Australiją, kur kūrėme naują gyvenimą... bet graužė rūpestis - pasenome gerai nepramokę vietos kalbos... bet p. Baužienės asmenyje suradome globėją, kuri įgalino mus senatvės dienas praleisti savųjų tarpe!"

Sveikinimų pynę tęsė ALB Krašto Valdybos pirm. p. V. Bukevičius, ALB Sydnejaus Apyl. pirm. Dr. A. Mauragis, Melbourno lietuvių vardu - Dr. Paulius Kabaila, raštu - Sydnejaus organizacijų veikėjas, p. A. Kramilius.

Ne visi savo sveikinimus išreiškė žodžiais. P. Bernotienė ta proga Sodybos salės papuošimui padovanojo savo pieštą paveikslą.

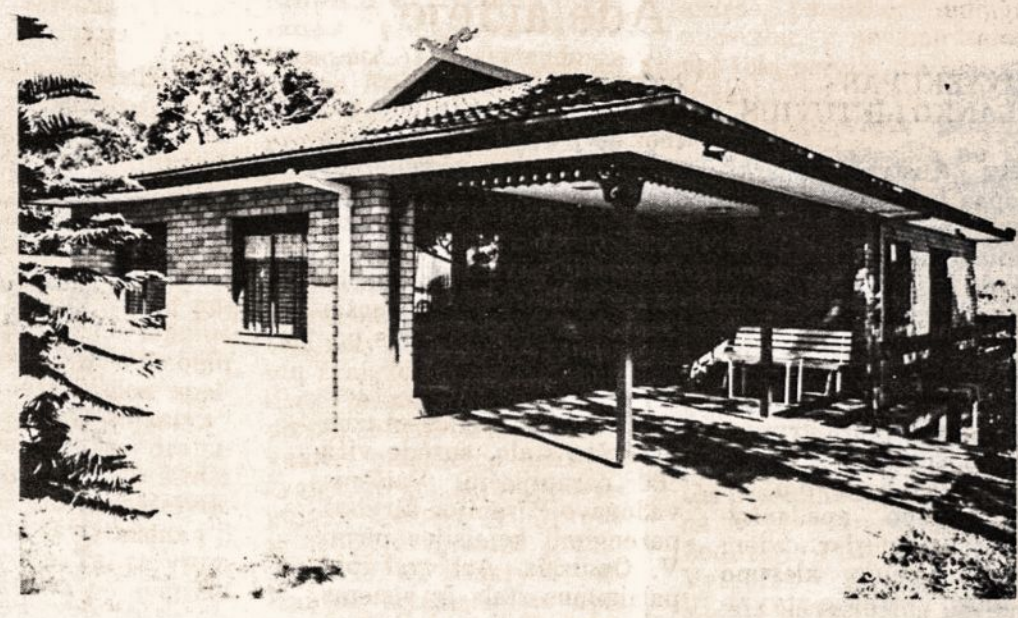

Lietuvių Sodybos seklyčia

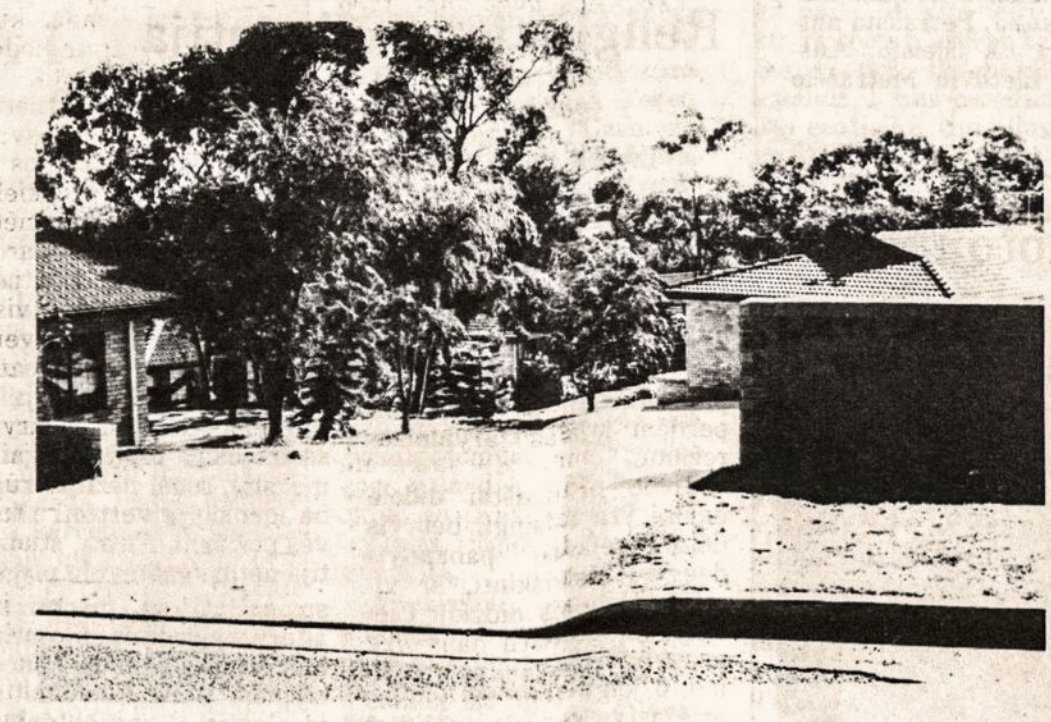

Sodybos kertelė

Ona Baužienė.

Tą dieną vyko ne vien Sodybos statybos pabaigtuvės. Drauge su didžiojo darbo užbaigimu su Sydnejaus Moterų Socialinės Globos Draugija, su Sodyba ir sodybiečiais atsisveikino ilgametę draugijos vadovę, Sodybos kūrėją p. Oną Baužienę. Jos nuopelnai buvo iškelti tiek savųjų, tiek svetimųjų kalbose, sveikinimuose, linkėjimuose. Ją pagerbdama, šiandien atsisveikinančia su savo širdies kūriniu, čia suskrido ir didesnė dalis jos šeimos. Sūnus, Dr. Robertas, negalėdamas atvykti, atsiuntė nuoširdų laišką. Sodybiečiai jai įteikė gražių gėlių puokštę, dovanėlių, Moterų Draugija — Sidabrinį padėklą.

Ne vieno akyse žibėjo ašaros...

* * *

Po p. O. Baužienės padėkos susirinkę šios šventės dalyviai pakviesti į salę kavutei ir pyragams. Čia iki pavakarių pabendrauta, besidalinant įspūdžiais.

Ta diena "kavutės" vyko ne tik Sodybos salėje - jų buvo apsčiai sodybiečių butuose, kur apsilankiusius bičiulius vaišino svetingi sodybiečiai.

B. Žalys

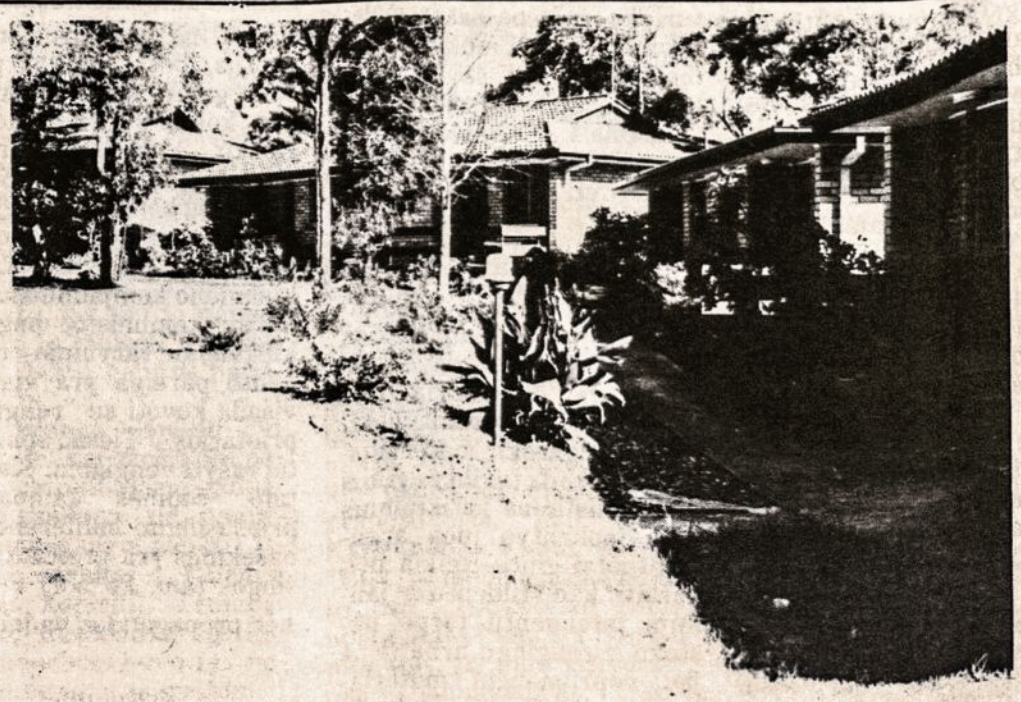

Dalis sodybiečių namelių (Visos Sodybos nuotraukos A. Reisgio)

PERSKAITĘS

MŪSŲ

PASTOGĘ

NENUMESK,

BET

DUOK

SUSIPAŽINTI

JOS

NESKAITANČIAM!

Klebono įvesdinimas Adelaidėje

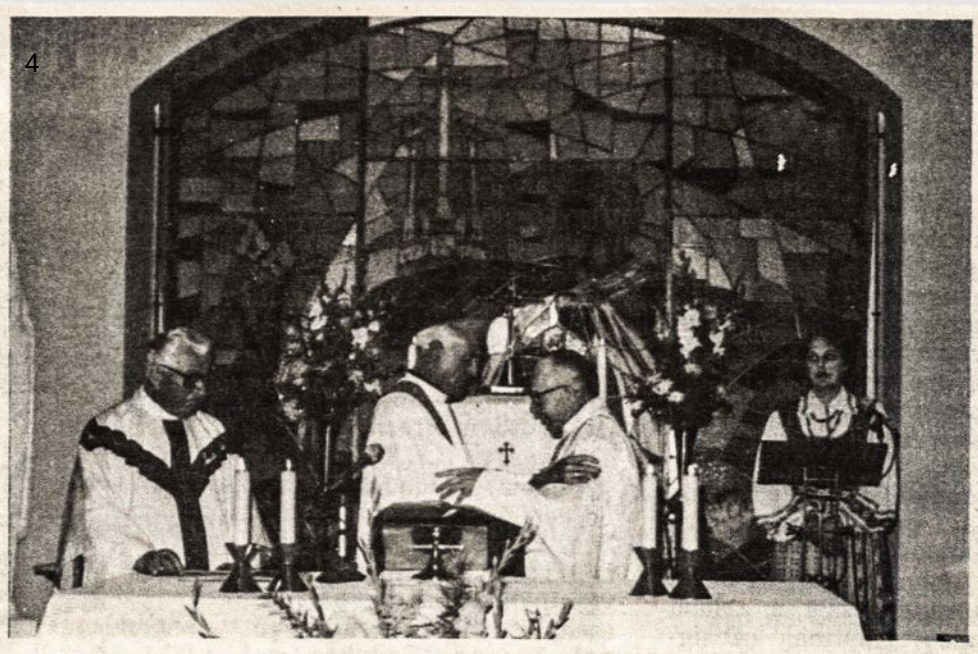

Arkivysk. L. Falkner priima globon kun. J. Petraitį. Iš k. kun. A. Spurgis, arkiv. L. Falkner, kun. J. Petraitis. Lektorė Dr. V. Bardauskaitė Nuotrauka A. Budrio

ARKIVYSKUPAS APLANKO LIETUVIUS

Pietų Australijos arkivyskupas L. Falkner, kuris rūpinasi visų etninių grupių religiniais reikalais, rugpiūčio 5 d. lankėsi Adelaidės lietuvių katalikų centre — Šv. Kazimiero koplyčioje. Kadangi arkivyskupas tą pačią dieną turėjo aplankyti dar kitas dvi etnines grupes, tai jo apsilankymas buvo gana vėlyvas: 5 val. p.p.

Arkivyskupo apsilankymas sutapo su dar dviem progomis: naujo klebono kun. Juozo Petraičio atvykimu į Adelaidę, užimti klebono vietą ir kleb. kun. A. Spurgio pasitraukimą į pensiją. Nors kun. A. Spurgis jau nuo sausio 1 d. oficialiai yra perdavęs pareigas kun. J. Petraičiui, bet dėl susidėjusių aplinkybių ir vėlybo kun. J. Petraičio atvykimo, kun. A. Spurgis klebono pareigas perdavė tiktai liepos pabaigoje.

Šiai trigubai progai - šventei parapijos vadovybė kruopščiai ruošėsi. Liet. Kat. M-rų draugija, kaip ir visuomet, pasirūpino geromis vaišėmis. Tuoj po pietų Centro vėliavų aikštelėje buvo iškeltos trys vėliavos: Lietuvos, Bažnyčios ir Australijos. Arkivyskupui atvykus, tuoj prasidėjo pamaldos. Mišias atnašavo arkivyskupas, kun. A. Spurgis ir kun. J. Petraitis. Prieš Mišias iškilminga procesija, bažnytiniam chorui giedant, vyskupams pasitikti giesmę. Pamaldų metu choras gražiai pagiedojo keletą giesmių. Arkivyskupas Mišias laikė anglų kalba, bet susirinkusieji jam atsakinėjo lietuviškai. Visos vietos bažnyčioje buvo užimtos.

Arkivyskupas savo pamoksle pasidžiaugė lietuvių religingumu ir savo religinių tradicijų branginimu ir išlaikymu. Mišių metu arkivyskupas priėmė kun. J. Petraičio pasižadėjimą dirbti šioje parapijoje ir stengtis teikti visiems religinius patarnavimus.

Po pamaldų, prie Liet. Kat. M-rų draugijos gražiai paruoštų stalų, susėdo virš 160 parapijiečių. Vaišėms vadovavo Parapijos tarybos parengimų komisijos pirm. V. Opulskis. Arkivyskupui palaiminus stalą ir visiems užkandus, žodį tarė Parapijos tarybos vicepirm. A. Kubilius. Jis gražiai nušvietė Lietuvių centro įsikūrimo istoriją ir parapijiečių pasiaukojimą, steigiant šią šventovę. Baigdamas apeliavo į arkivyskupą, prašydamas nepamiršti mūsų seserų ir brolių pavergtoje Lietuvoje. Prašė visomis progomis kelti Lietuvos padėtį ir melstis už persekiojamus tikinčiuosius.

Katalikių Moterų draugijos pirmininkė A. Urnevičienė padėkojo arkivyskupui už prielankumą ir nusiskundė stoka jaunesniųjų kunigų.

Arkivyskupui buvo įteikta tautinė juosta ir Šv. Kazimiero jubiliejinis medalis. Už šias dovanas arkivyskupas padėkojo ir pasižadėjo nepamiršti Tarybos vicepirm. prašymo dėl Lietuvoje kenčiančiųjų tikinčiųjų. Po to buvo įteiktos dovanos kun. A. Spurgiui - minkšta ir patogi kėdė, o naujam klebonui kun. J. Petraičiui antrasis, ką tik išleisto, Australijos Lietuvių Metraščio tomas.

Kun. A. Spurgis padėkojo visiems, kurie per 15 m. jam talkininkavo ir padėjo pastoraciniame darbe. Nors amžiaus našta kas metai sunkėja, bet stengsis, kiek jėgos leis, padėti naujam klebonui.

Naujasis klebonas kun. J. Petraitis padėkojo už dovanas ir gražų priėmimą. Kvietė visus į darbą, nes tik bendromis jėgomis ir vieningai dirbdami, išlaikysime lietuvišką dvasią šioje tolimoje šalyje.

Tarp kalbų ir dovanų įteikimų girdėjome poetės M. Malakūnienės eilėraštį "Esu žmogus", kurį anglų kalba deklamavo Sietynas Kubilius. Arkivyskupas eilėraščiu ir jo gražiu perdavimu labai susidomėjo. Nors Nemuno Dukras dažnai girdime, bet jų gražus dainavimas ir meliodingos bei sentimentalios dainos visuomet publikos yra mielai laukiamos. Šį kartą Nemuno Dukros išėjo su nauju sąstatu: įsijungė dar viena dainininkė Judita Nekrošienė. Akompanuojant Daliai Kaminskienei, jos padainavo tris dainas. Linkėtina, kad Nemuno Dukros, vad. S. Pusdešrienės , B. Budrienė, A. Kaminskienė ir J. Nekrošienė ir toliau savo repertuarą praturtins naujomis dainomis.

Vaišių programą suderino ir gražiai bei sklandžiai pravedė Vytautas Opulskis.

Ši nekasdieniška šventė išblaškė daug dūmų, kurie vis dar nėra pilnai išsisklaidę.

Parapi jietis

Gerbiame darbuotojus

Pereitą savaitę sydnejiškis Bronius Stašionis kukliai atšventė 70 metų amžiaus ir įžengė į aštuoniasdešimtuosius. Tai gražus amžius ir gausiai nužymėtas jo visuomeniniais darbais.

Bronių Stašionį gerai pažįsta ne tik sydnejiškiai, bet beveik ir visos Australijos lietuviai, nes jis nebuvo užsidaręs, o nuolat darbavosi liet. bendruomenėje nuolat turėdamas įvairias pareigas vadovybėje: nuo 1956 m. be pertraukos 26 metus išbuvo ALB Krašto Tarybos nariu, Sydnejuje buvo Bankstown apylinkės pirmininku, Dainavos Liet. Namų pirmininku, pagaliau 17 metų administravo Mūsų Pastogę, sėkmingai išdirbo penkerius metus kaip Syd. Liet. Klubo vedėjas. Ir dabar jis vadovauja Syd. Liet. Klubo bibliotekai, turi garbingas ALB Krašto Garbės Teisme sekretoriaus pareigas. Šalia to jis ir australiškoje visuomenėje aukštai įvertintas jau daug metų pripažintas kaip Justice of Peace (J.P.).

B. Stašionis

Reikia pripažinti, kad ne tik pats Bronius Stašionis, bet visa Stašionių šeima plačiai reiškiasi lietuvių tarpe: žmona Liuda eilę metų adminstravo Mūsų Pastogę, sūnus Kastytis darbuojasi ALB Krašto Valdyboje ir Federalinėje Baltų Tarybo-je, antrasis sūnus Remigijus Sydnejaus Apylinkės Valdyboje nekalbant apie įvairius anksčiau bendruomenėje kitų Stašionių vaikų poreiškius. Netgi ir Stašionių vaikaičiai jau gražiai užsirekomendavę kaip bendruomenėje sėkmingi darbuotojai - šoka tautinius šokius, darbuojasi jaunimo sąjungoje.

Sveikiname sukaktuvininką B. Stašionį linkime dar daug šviesių metų darbotis savųjų tarpe.

Religija ir inteligentija Lietuvoje

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO

Neretai tenka išgirsti priekaištų dabartinės Lietuvos inteligentijos adresu dėl to, kad didelė dalis inteligentų nesirūpina savo tautos kultūra ir jos likimu, yra prisitaikėliai, savanaudžiai, perdėm lojalūs tarybiniam režimui.

Tokie priekaištai didele dalimi yra teisingi, bet vis dėlto reikėtų pabandyti daugiau išsiaiškinti, ar visais atžvilgiais didžioji Lietuvos inteligentų dalis yra pasyvi pristaikėlė prie režimo, o jeigu taip, tai kokios priežastys tai nulemia. Gal galėtume mūsų inteligentijos gyvenime įžvelgti ir kai kurių gaivesnių ir optimistiškesnių niuansų?

Inteligentų padėtis Tarybų Lietuvoje iš tikro yra sunki ir komplikuota. Inteligentija, ypač humanitarinė, yra labiausiai ideologizuojama, indoktrinuojama visuomenės dalis. Tiesa, tarybinis pilietis yra pradedamas ideologizuoti jau nuo vaikų darželio, tačiau studentija - būsimoji inteligentija gauna itin didelę, be to, susistemintą, argumentuotą ideologijos porciją (tokių disciplinų, kaip: dialektinis ir istorinis materializmas, TSKP istorija, politinė ekonomija, mokslinis komunizmas, ateizmas - pavidalu). Beje, šis ideologinis poveikis nėra labai itaigus, jis yra gana paviršutiniškas dėl savo deklaratyvumo, dogmatiškumo ir atotrūkio nuo gyvenimo realybės, bet vis dėlto studentų, bent jau dalies, sąmonėje palieka pėdsaką. Pirma, dėl to, kad tarybinė studentija yra gerokai nutolusi, tiksliau, nušalinta nuo daugelio gyvenimo tikrovės sričių (su kuriomis susiduriama baigus aukštąjį mokslą), todėl nelabai sugeba ideologiją vertinti tikrovės požiūriu. Antra, studentija neturi galimybių plačiau susipažinti su marksizmui alternatyvinėmis filosofinėmis ir socialinėmis koncepcijomis, todėl komunistinei ideologijai konceptualaus, teoretiškai argumentuoto mąstymo lygmenyje nelabai turi ką priešpastatyti. Tarybinė aukštoji mokykla nemoko studentų savarankiškai mąstyti socialiniais klausimais. Mokyklos uždavinys ideologijos požiūriu yra ugdyti standartiškų įsitikinimų "masinius piliečius", patikliai priimančius oficialiąją propagandą.

Todėl jaunuoliai, baigiantys tarybines aukštąsias mokyklas, pagal savo pasaulėžiūrą daugiausia yra paviršutiniški, primityvoki, netgi vulgaroki materialistai, retai kada turintys gilius materialistinius įsitikinimus arba mokantys juos argumentuotai ginti. Reikia pripažinti, kad studentų ir jaunųjų inteligentų tarpe nestoka ir religingų arba bent jau nepriimančių materializmo jaunuolių (tai atskiras klausimas), tačiau didžiuma pradedančių inžinierių, medikų, mokytojų ir t.t. vis tik savo pasaulėžiūra yra paviršutiniški materialistai (kas ne visada reiškia, kad jie būtų komunistai, tarybinio režimo šalininkai).

Religijos atžvilgiu šitokie materialistai paprastai yra indiferentai, jie religijai nėra priešiški, o neretai net daugiau ar mažiau palankūs. Daugelio netikinčiųjų palankumą religijai lemia netiesioginiai veiksniai, ypač ta aplinkybė, kad Bažnyčią persekioja valdžia. Jauni specialistai dažnai kalba: "Aš pats į dievą netikiu, tačiau religija niekam nieko blogo nedaro". Arba taip: "Aš pats netikiu, bet suprantu, kad religija, atsisakiusi kai kurių archaizmų, mūsų visuomenei yra labai reikalinga". Vienas gabus jaunas specialistas atvirame pokalbyje draugams pasakė, jog norėtų būti giliai religingas. Daug indiferentų religijai (katalikų Bažnyčiai) yra palankūs dėl dorovinių, tautinių, kultūrinių motyvų. Taigi viešoji, bet ne oficialioji, visuomenės nuomonė religijai, Bažnyčios veiklai Lietuvoje yra esmėj palanki, nepaisant netoli keturiasdešimtmečio įnirtingos ateistinės propagandos. Dauguma indiferentų ateistinės propagandos nemėgsta, į propagandininkus žiūri su pajuoka ar panieka. Neveltui direktyviniuose nurodymuose ateistinės propagandos bei auklėjimo klausimais pastaruoju metu dažnai primenama, kad reikia kovoti ne tik su religija, bet ir su abejingumu religijai, tuo labiau su pakantumu, tolerancija, Bažnyčiai. Ateistinio auklėjimo tikslas esąs ugdyti ne ateistus - indiferentus, bet karingus ateistus, giliai neapkenčiančius bet kokių religingumo apraiškų. Veidmainingai teigiama, kad Tarybų Sąjungoje visų konfesijų tikėjimas yra laisvas ir nevaržomas, bet kartu pabrėžiama, kad kiekvieno komjaunuolio, tuo labiau komunisto, pagaliau kiekvieno tarybinio inteligento pareiga yra visur ir visada kovoti su "religiniais prietarais". Tiesa, spaudoje tai rašyti vengiama. Šiaip ar taip, žodinės kampanijos prieš religinį indiferentizmą pasekmės yra greičiau priešingos tam, ko nori ateistinės propagandos vadeivos.

Bus daugiau

DĖDĖS SAMO ŽEMĖJE

Rašo Jurgis Janušaitis

Mielas Redaktoriau,

Negalite įsivaizduoti koks įspūdingas vaizdas šiandieną, liepos 1 d. Klevelando priemiestyje, Richfielde, prie koliziejaus, kur netrukus prasidės Spetintoji Tautinių šokių šventė.

Pats koliziejus didelis, modernus, tai Klevelando pasididžiavimas. Puikiai išplanuotas, turįs sėdimų vietų 17.000. Taigi galite įsivaizduoti, koks vaizdas viduje. Šventei jis nebuvo įmantriai dekoruotas. Arenos viduryje, iš viršaus nuleistos plevesavo JAV, Lietuvos ir Kanados vėliavos, ženklinusios šventės rengėjų bendruomenių kraštus. Nepastebėjau nei šūkių, nei sveikinimo lozungų, kas taip ryškiai atsispindėdavo ankstyvesnėse šventėse Čikagoje. Už tat nestokota įvairių biznio reklamų, kas taip priimta Amerikoje.

"Eglė žalčių karalienė" P. Augius

Į koliziejų gatvėmis sriuveno, lyg milžiniškos upės, mašinų ir autobusų sriautas. Milžiniškoje aikštėje rikiavosi iš įvairių miestų suvažiavę autobusai, o iš jų bangomis liejosi šokėjai, ekskursantai, vyresnieji ir jaunimas. Koliziejų iš visų pusių supo ir per visus įėjimus veržėsi tūkstantinės žmonių minios. Koks minios spalvingumas - o vyriaujantys - šokėjai tautiniuose drabužiuose, Nejučiomis širdin skverbiasi mintis: išeivija gyva, jaunimas pateisins į ją dedamas viltis. Tai tarytum mažytė Lietuva po svetimu dangum.

Valandėlei užsukame į prieš šventinį svečių priėmimą. Nemažas būrys visuomenininkų, kultūrininkų, šventės rengėjų ir svečių, nors aukštųjų amerikiečių pareigūnų nesimato. Dalinamės savųjų tarpe šventės nuotaikomis, pasidžiaugiame rengėjų pastangomis, vertiname jų darbą ir rūpestį, kad tik šventė būtų didinga.

Su mažu pavėlavimu koliziejuje ima aidėti Algio Modesto vadovaujamo simfoninio orkestro iškilmių maršas. Sušvinta prožektoriai. Garbės tribūnoje garbės svečiai: PLB Pirmininkas Vytautas Kamantas, VLIKo pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, vysk. Ansas Trakis, naujai paskirtas vysk. Paulius Baltakis, iš Romos svečias - Lietuvos atstovas prie Vatikano ir Lietuvos atstovybės Washingtone patarėjas Stasys Lozoraitis, amerikietis pareigūnas Virgil E. Brown ir kit. Šventės programos pranešėjos Dalia Orantaitė iš Klevelando ir Janina Birutė Litvinienė iš Rochesterio. Abi puikios, gražiai valdo lietuvišką žodį, puikiai interpretuoja šokius, supažindina su garbės svečiais. Žodžiu, pranešėjos savo pareigą atliko gerai. Anksčiau spaudoje buvo nuskardenusi žinia, kad šventėje dalyvaus lietuvaitė, filmų žvaigždė Jūratė Nausėdaitė, tačiau gal tai buvo tik porpogandinis triukas, nes vėliau paaiškėjo, kad ši žvaigždė, dėl kitų įsipareigojimų šventėje nedalyvaus ir nebus programos pranešėja. Na, ką padarysi, puikiai išsivertėme ir su savomis pajėgomis.

Iškilmių maršui aidint į Koliziejų įnešamos JAV, Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų vėliavos, įkandin žygiuoja šios šventės vyr. meno vadovė Jadvyga Reginienė, o po jos bangomis, drausmingi, jaunatvės kupini, smagūs ir žvalūs žygiuoja tautinių šokių vienetai, vedini savo vadovių, vadovų. Negalima įsivaizduoti koks grožis. Tarytum spalvinga jūra į koliziejaus areną liejasi vienetas po vieneto ir rikiuojasi skirtose vietose. Paradas tęsiasi apie 50 minučių, o juk ir vienetų apie 50. Septynių su viršum tūkstančių žiūrovų minia kiekvieną vienetą sutinka audringais aplodisimentais. Vaizdas didingas, griebiąs jautresnę širdį ir skruostais ne vienam ima riedėti ašaros. Šalia manęs sėdėjusi mūsų prietelka iš Floridos Stella Abraitienė, pirmą kartą dalyvaujanti tautinių šokių šventėje, šluostydama ašaras pareiškė: didinga, nuostabu, neužmirštama, net tokį paradą mačiusi galėčiau vykti namo, išsiveždama nepaprastą įspūdį... Taip buvo sužavėta ne tik ponia Stella, bet ir tūkstančiai tėvynainių, kurie myli mūsų jaunimą, kurie myli savo tėvynę Lietuvą.

Nuaidi Amerikos, Kanados ir Lietuvos himnai. Šventei ruošti komiteto pirmininkas Dr. Antanas Butkus taria sveikinimo ir šventės atidaromąjį žodį, pasidžiaugdamas šios šventės prasmingumu. Neapsieina ir be tolimesnių kalbų. Žodį taria PLB pirmininkas Vytautas Kamantas ir VLIKo pirmininkas Dr. Kazys Bobelis. Netikėtai telefonu šventę sveikina gyvu žodžiu pats prezidentas R. Reagan. Tik visa bėda, kad ir šiame koliziejuje garsiakalbių sistema netobula. Užesys ir kalbų negalima suprasti, nebent ten kur sėdėjau taip nutiko.

Po oficialiųjų šnektų, po išreikštų sveikinimų ir linkėjimų bei padėkų jaunimui - šokėjams, vadovams ir rengėjams salėje 2000 šokėjų subanguoja įspūdingomis bangomis, tarytum žydinčių rugių laukai, ar kaip kolegė Balašaitienė išsireiškė — Baltijos jūra rytmečio bangavime.

Šis subangavimas, nepaprasto įspūdžio, naujas išradimas. Ir po to šokėjų vienetai rikiuojasi šokiams. Puikiai suderinti vienetų

Nukelta į 6 psl.

BITNIKAI

R. SPALIS Tęsinys

Tetulė Skarda, pastebėjusi jos perplėštą rankovę, užtrimitavo dėl įvykio, ir menininkas Matas Teliuška jau tikėjosi, kad ši gamtos pagunda privirsianti jam košės, kad mylimoji tetulė Skarda dabar užprotestuosianti ir jo kitą vekselį, bet išradingoji Baika pirštu dūrė į orkaitę, apkaltindama dureles. Dievaž, užbaigė Matas Teliuška, giliai atsiduseš, toji brangenybė kito žodžio ir nežino, tik baiką. Tame žodyje sukaupta visa žmogaus išmintis, iškalbingumas. Toji moteris būsimam vyrui duos namų ramybę, taiką, pastovumą. Na, ir sekasi tam Jovarui Kaligundai, laimingoji žvaigždė ji lydi. O moters stangrumas! Pliaukštelėjau per minkštimą, tartum per pliešą, net ranką skauda.

Nušvito mūsų veidai. Kliūtis tebuvo tik toji tetulė Skarda, bet bobelė, išgirdus apie Jovaro Kaligundos milijonus Amerikoje, vos pati nepasisiūlė tekėti už mecenato, bet jau jo neįmanoma buvo atplėšti nuo Baikos, to žalios gamtos patiekalo.

Ak, šauniai gėrėme dvi dienas, ir, kai trečią išsipagirioję nurėpliojome jaunavedžių sveikinti, tie, pamiršę mums pinigų palikti, išvažiavo savaitei į Palangą medaus kopinėti. Trumpai pakeikę tetulę Skardą, kurios nuopelnas buvo tas nedoras sumanymas, grįžome į nuolatinę savo buveinę, kuri dabar, mums turint pastovų mecenatą, duodavo skolon. Taigi didelio vargo pradžioje nejutome, ir jei su tinginiu Jonu Tetervinu per tą savaitę nesublogau, tai to negalima būtų pasakyti apie menininką Matą Teliušką, kuris nepaprastai išdžiūvo, laukdamas Kaligundienės, keikdamas mecenatą, medaus mėnesį ir mylimą tetulę Skardą. Jis net užmiršo tapyti karčiamas ir šėtoniškus snukius joje. Dabar iš jo talentingo teptuko kilo tokie ugnies liežuviai, kad būtų pavojinga jo kūrybą priglausti prie medinės namo sienos. Tuo tarpu mecenatas Jovaras Kaligunda nežinojo apie draugo kančias ir nesiskubino atvežti Baikos Kaligundienės. Kai jis negrįžo ir kitą savaitę, ir trečią, karčiamininko snukis pradėjo temptis, ilgėti, rūgti, mus pamačius, ir rimtai susirūpinome jo sveikata, nes jis turėjo apvalų kūną ir silpną širdį. O dar po savaitės, mus pamačius, Apvalainio snukyje pradėjo rodytis iltys ir iš burnos veržtis siera. Suprantama, ir mūsų stalas nepaprastai nuskurdo. Tegalėjome gauti tik vandens, bet pagaliau po penkių savaičių atlėkė sargo vaikas, kurį papirkome nuorūkomis, pranešdamas, kad grįžo Kaligundos. Viešai sušokę "Elyt, tu meili, gražias kojas tu turi", išsiuntėme menininką Matą Teliušką (geriau pasakius, jis pats išsiveržė) pas jaunavedžius, kad pasveikintų grįžusius ir ta proga pakviestų prie mūsų vaišingo stalo.

Po valandos, pasišokinėdamas, traukdamas Toreodorą iš operos "Carmen", įvirto menininkas Matas Teliuška, kumštimi trenkdamas į Apvalainio bufetą tokia jėga, kad pašoko indai su marinuotais agurkais ir pajudėjo žuvų uodegos po stiklu. Tačiau Apvalainis nepyko šį kartą, paslėpė savo iltis ir sierą, sužinojęs, kad atvykęs mecenatas tiek pasiilgęs mūsų kompanijos, jog, valandėlę pasilsėję lovoje su Kaligundiene, atvyksiąs išgerti už mūsų sveikatą.

Apvalainis, vikriai nuvalęs uzbonėlį su vandeniu nuo stalo, papuošė jį pagal mūsų skonį ir pageidavimą. Pakėlę pirmąjį stikliuką, riktelėjome valio mecenato garbei, pakartojome tai keletą kartų ir suleidome dantis į paršiuką su krienais, kai menininkas Matas Teliuška, šypsodamasis savo plačia burna, džiaugsmingai tyliai perspėjo mus: "Baigta su mumis, nevidonai!". Kas, kodėl norėjome žinoti, nesupylę nektaro į burną, bet Matas Teliuška vėl perspėjo: "Kvatokite, nevidonai, kvatokite, niekdarbių sūnūs, kaip kad aš darau, kitaip jūsų ištempti snukiai parodys Apvalainiui, kad šios vaišės liks nesumokėtos, kad tašome jo sąskaiton. Kvatokite, baliavokite, kad turėtumėte ką prisiminti!"

Po to paraginimo, suprantama, mūsų nuotaika nepaprastai pagerėjo. Rodėme tokį pakilimą tuštindami stikliukus, jog Apvalainis, kad ir neprašomas, tylomis priglaudė buteliuką krupniko. Riktelėjome juoku, raitėmės, ašaros tekėjo, šonus dūrė, skaudėjo. Apvalainis, į mus pasižiūrėjęs, irgi neatlaikė, irgi pliuptelėjo. To tik betrūko! Jau nesijuokėme — staugėme, žmonės manė, kad pamišome.

Tokio linksmo vakaro gyvenime neturėjome, neturėsime, ir kažin, ar kas kada turės. Drėkindami džiūvančias burnas krupnikėliu ir kitais kilniais skysčiais, išgirdome tikrąją padėtį. Menininkui Matui Teliuškai įsibrovus į medaus mėnesininkų butą, karštai išbučiavus vieną ir kitą, lygiai karštai abiejų išbučiuotam, paprašius jaunuosius į mūsų pobūvį prie vaišingo stalo, abu laimingieji neryžtingai dirst į vienas kitą, dirst į Matą Teliušką, ir vėl dirst į vienas kitą, ir nė žodžio. Velniai, pagalvojo Matas Teliuška, negi dar neatsigavėjo po penkių savaičių, negi dar medus rūpi, negi Jovaras Kaligunda vienas mėgina išvalyti visą medų, ištuštinti avilį? Vėl klausia jaunavedžius, ar eina su juo. Pasiraiviusi mamzėlė po ilgų pastangų, nekrusteldama iš vietos, užgiedojo daug sakantį žodį "baiką". Mecenatas Jovaras Kaligunda, per tą laiką irgi kalbėti primiršęs, ilgai vaipėsi, stenėjo, kol išspaudė kažkokį neaiškų murmesį. Mat juos šimts, sumetė Matas Teliuška, tegu dar pasivarto lovoje, tegu atsikanda. Nutarė jis padaryti kompromisą ir čiupo jautį už ragų, girdi, tupėkit, kentėkit namuose, bet, Jovarai Kaligunda, mes tam Apvalainiui kiek skolingi, ar negalėtum iki rytojaus porą dešimtinių patikėti, kad tam vyrui nesprogtų širdis, juk ir pats žinai, kad nesveiką turi.

Ir ką jūs! Jovaras Kaligunda dirst į savo tuščią piniginę, nuo jos nustebęs dirst į Kaligundienę, abu dirst į Matą Teliušką, ir tuo pasibaigė. Pora dešimtinių neiššoko iš piniginės. Ir tą minutę Matas Teliuška pajuto, kad mecenatas virto į zombį, kad jis su visa savo pinigine atsidūrė Kaligundienės sijone, o iš ten ir su kirka neišlupsi cento...

Ir paaiškėjo, kad menininkas Matas Teliuška buvo ne tik genijus tapytojas, bet ir pranašas.Iš Baikos — Kaligundienės sijono neišlupome ir pusės tiek. Mėginome per jos širdį pasiekti Jovaro piniginę, bet senųjų pažiūrų kad ir jauna mamzėlė pasirodė tikra viduramžių tvirtovė, kuri atlaikytų ir moderniuosius tankus. Visos Mato Teliuškos ant žmogiškos išbandytos rafinuotos pastangos — dūsavimai, ūsų raitymas, kuriuos tik tam tikslui užsiaugino, nedavė trokštamų vaisių. Atsakymas į visus mėginimus tebuvęs — baika.

Ir pats Jovaras Kaligunda greta tos viduramžių tvirtovės virto į granitą. Ir iš to negalima buvo iškaulinti lito. Nustojo net rūkyti. Pradžioje manėme, kad dėl sveikatos, bet kartą pamatėme jį kelianti nuorūką. Supratome, pagal savo išgales kartais sušelpdavome jį vienu kitu papirosu. Traukė dūmus net merkdamasis iš malonumo, bet pats nepirko. Labai nekalbus liko. Labiau mykė negu kalbėjo.

Bus daugiau

DĖDĖS SAMO ŽEMĖJE

Atkelta iš 5 psl.

išėjimai, įėjimai, tarytum vientisas gražus audinys, viliojąs žiūrovo akį nepamirštamam vaizdui. Neaptarinėsiu pačių šokių atlikimo, technikos, jų grožio. Tai specialistų darbas. Tik tiek, kaip eilinis žiūrovas galiu tarti: nuostabiai graži šventė, šokėjai supynė pačių gražiausių žiedų vainiką ir tuo pademonstravo mūsų tautinių šokių grožį. Šoko patys jaunieji, jauniai, studentai ir veteranai. Ir turiu nuoširdžiai pagirti mūsų veteranus. Jų šokiai buvo lėtesni, tačiau juos veteranai atliko su grakštumu, su prideramu orumu, tikslingumu. Žinoma, studentai šoko daug judresnius šokius. Jų dinamiškumas, judesiai, jaunatvė, grožis, išausti raštai dar kartą kiekvienam į širdį įdiegė neužmirštamo jausmo ir pagarbos mūsų tautinei kultūrai. O kiek džiaugsmo nešė mūsų mažieji šokėjai. Mažytės paklaidos jų šokamus šokius darė dar įdomesnius.

Žodžiu, šios šventės šokiai daug kuo skyrėsi nuo ankstyvesniųjų. Daugelį šokių palydėjo specialus, bene trijų šimtų choristų, sudarytas iš įvairių vietų choras su simfoniniu orkestru. Šokiai pagal dainų motyvus, ar priešingai. Darė malonų įspūdį.

Ir kiekvieną minutę keitėsi arenoje vaizdai, keitėsi šokėjai, o aprėpti norėjosi visą areną. Kiekvieną šokį palydėjo taip pat audringi aplodisimentai.

Tenka pažymėti, kad muzikinės dalies vedėjas Algis Modestas drauge su chorų koordinatoriumi Bronium Kazėnu ir dirigentais - Dalias Viskontiene, ir atskirų chorų vadovais įdėjo daug triūso, kol sulygino balsus, kol suderino orkestro, choro ir šokėjų pastangas.

Kai baigėsi paskutinis šokis, šokėjai vėl išsirikiavo arenoje, o jų virš dviejų tūkstančių, padėkos žodį tarė Kanados LB pirmininkas A. Pacevičius ir Lietuvių Tautinių šokių instituto pirmininkė Galina Gobienė. Pastarosios žodis skirtas jaunimui. Jūs esate mūsų tautos perlas, nešąs paguodos ir vilties pavergtoje tėvynėje pavergtiesiems. Labai šiltai padėkojo šokių mokytojams, visam jaunimui už gražiai atliktą darbą ir tai įvykdyta tėvynės meilės vardan ir jos vedini. Nuaidi specialios maldos žodžiai: šokėjų rankos iškyla dangop. Malda įspūdinga. Ja baigiama programa.

Ir vėl salėje nubanguoja šokėjų sukeltos (rankų, kūno judesių iššokimų) bangos. Šventė baigta. Širdyje kažkas nepaprasto — griaudu ir džiaugsminga. Išeivija gyva. Daug prakaito, aukos, darbo buvo visų į šventę įdėta. Dar viena didžioji tautinės kultūros ir mūsų gyvastingumo demonstracija laisvajam pasauliui.

Tik gaila, kad šios šventės pažiūrėti neatvyko prezidentai, senatoriai, kongresmanai, didžiosios spaudos atstovai, aukštieji miesto ir kitų valdžių pareigūnai. Gaila, gaila. O tokią šventę turėtų pamatyti milijonai amerikiečių ir kitataučių. O ir šį kartą ji buvo daugiau tik mūsų pačių džiaugsmui.

Na keletas nuoširdžių pastabų, ne piktos kritikos. Vis taip nutinka, kad tokiomis progomis daug kas nori kalbėti. Ir šį kartą kalbėtojų, kaip minėjau buvo. Vienų kalbos trumpos, kitų ilgesnės. Deja, jomis atrodo, mažai tesidomėjo išvargę, dvi dienas šokę tie du tūkstančiai šokėjų. O kai kalbėjo paskutinieji, po programos, buvo matoma, kaip šokėjai bandė net ant grindų susėsti. Juk apie tėvynės meilę esame prirašę, prikalbėję visur, tad ar bebuvo verta dar tuo pačiu reikalu kalbėti.

Būtų buvę gražu, kad koliziejus būtų kiek skoningiau, lietuviškais motyvais dekoruotas. 7000 žiūrovų, žinoma, toli gražu neužėmė tokios plačios erdvės, tačiau apatinė koliziejaus sėdimų vietų dalis buvo užpildyta ir nesudarė blogo vaizdo.

Po šventės spaudoje pasirodė vyr. meno vadovės vieša padėka tiems, kuriems šventės rengėjai iškilmių metu nepadėkojo, būtent: Septintosios Tautinių šokių šventės muzikiniam personalui — muzikinės dalies vadovui, chorvedžiams, dirigentams. Vadovė tai palaikė įžeidimu ir pareiškė padėkos pabaigoje: "Jūsų įžeidimą dalinuosi su Jumis lygia dalimi, nes pasibaigus paskutiniam programos šokiui visi buvome priskirti tai pačiai kategorijai: Nebereikalingi bevardžiai asmenys". Su tom padėkom ir pagerbimais vis taip nutinka. Vieniems dėkojama, kitiems pamirštama padėkoti. Mano vienas spaudos kolega užsiminė, kad ir lietuviškajai spaudai, jos bendradarbiams ir radio valandėlėm, rašiusiems apie Tautinių šokių šventę ir kalbėjusiems per radiją taip pat nebuvo tartas ačiū.

Bet dėl to jaudintis neverta. Svarbu, visi suglaudėme gretas didžiajam tikslui ir kiekvienas savo duoklę atidavėm, kad ši visos lietuviškosios išeivijos šventė būtų didinga. Ji ir buvo tokia.

Mielas Redaktoriau, pasižvalgėme bent trumpomis akimirkomis po pačią šokių šventę. O netrukus susitiksime ir šventės užbaigimo bankete, apie kurį šnektelėsiu sekančiame laiške.

Su geriausiai linkėjimais
Nuoširdžiai Jūsų
Jurgis Janušaitis

Žvilgsnis į Dubingius Lietuvoje

Skaitytojai pasisako

Malonus Redaktoriau,

Po visų Metraščio II pristatymų - oficialiųjų ir neoficialiųjų, po teigiamų ir neigiamų įvertinimų spaudoje, liko nepastebėta Sydnejaus lietuvių parapijos socialinės šalpos organizacija CARITAS. Kas atsitiko su Caritu, kad jo ten nėra - sąmoningai ar nesąmoningai pamirštas?

Visi gerai žinome, kad kiekvienais metais buvo rengiami Carito baliai, renkamos aukos, palaikomas gyvas tikėjimas atsigabenti seseles mokytojas, ir įsigyti čia savo nuosavą mokyklą. Tai didelis ir gražus projektas. Nieko negirdėti apie to projekto realizavimą, deja, jau nebegirdėti ir apie patį Caritą. Kaip jis galėjo dingti iš mūsų akių, 33 metų veiklos negalima pamiršti.

Tiesa, Caritas jau daug metų kaip neskelbia savo veiklos, nei valdybos sąstato, nei nuveiktų darbų apyskaitos, nei narių susirinkimų, tapo kažkokia mistine institucija.

Ieškant dingusios organizacijos, mums į pagalbą gali ateiti arba Metraščio redaktorius, arba Carito pirmininkas, kitaip visuomenė yra pasimetusi.

Su pagarba
Veronika Pum-Pumpikaitė

KUR MŪSŲ VYRAI?

Gerb. Redaktoriau,

sekdamas įvairius lietuvių pasireiškimus spaudoje ir gyvenime pastaruoju metu pasigedau vyrų iniciatyvos bet kur: daugelį įvairių raktinių pozicijų perėmė moterys, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungoje ir Australijoje vadovauja moterys, daugely kitų sričių, ypač kur reikalai siejasi tiesioginiai su lietuvybe, vis moterys ir moterys.

Iš tikro nesu antifeministas ir tik džiaugiuosi, kad kas nors lietuviškais reikalais rūpinasi ir nepalieka tuščių vietų. Per tokius stebėjimus parūpo — tai kur gi dingo vyrai? Argi jie taip tyčia nusplovė rankas, duodami kelią moterų sąjūdžiui — moterų išsilaisvinimui?

Kiek žinau, savu laiku nepriklausomoje Lietuvoje, ir išeivijos lietuviškoje veikloje moterys turėjo lygias teises ir niekur niekas neprotestavo, kad tokią ar tokią poziciją užimti moteris negalinti, nes ji esanti tik moteris.

Manau, kad šaknys glūdi visai kažkur kitur. Čia ne nusistatymo reikalas, bet kad vyrai yra praradę bet kokią iniciatyvą kur nors angažuotis ypač lietuviškuose reikaluose, tai jau neginčiajamas faktas. Galbūt, moterys, gimdančios ir augindamos vaikus, daugiau apgalvoja ne tik vaikų ateitį, bet ir jų priklausomumą tautiniu atžvilgiu — ar gimdau ir auginu vaikus gyvenamam kraštui, ar savo tautos tęstinumui kad ir svetimoje šalyje ir aplinkoje. Manau, šitas klausimas yra svarbus ir aktualus kiekvienai esamai ar būsimai motinai. Suprantama, jis turėtų būti lygiai svarbus ir vyrams, bet jie visada atranda patikimų ir ne taip patikimų pasiteisinimų, tad ir kalba su jais būtų kiek komplikuotesnė.

Tačiau kad vyrai (galvoju apie lietuvius ir jaunus) yra akivaizdžiai praradę iniciatyvą, aiškiai matosi iš visų veiklos apraiškų. Pažvelkime tik į Australijos lietuvišką veiklą: neskaitant ALB Krašto Valdybos, daugumoje visos raktinės pozicijos yra moterų rankose: chorai daugumoje moterų vadovaujami, tautiniai šokiai — moterų, Jaunimo Sąjunga — moterų, mokyklos — moterų, netgi meno pasaulyje ypač iš jaunųjų vyrauja moterys (dailėje, literatūroje, muzikoje). Negi vyrai jau taip išsisėmę, kad jiems beliko tik dairytis "gero laiko"?

B. Barčius

Valgyklos savininkas pastebėjo, kad dingsta jo šaukšteliai. Sekliai susekė ir vieną pristatė savininkui, kuris ir jo klausia:

— Kodėl saviniesi valgyklai priklausančius daiktus?

— Visai ne, — teisinasi sulaikytasis — aš tik laikausi gydytojo patarimo "paimti vieną šaukščiuką po valgio".

Toli atsiliksi neskaitydamas Mūsų Pastogės

O.LAŠAS

Apie česnakus

MEDICININĖ ČESNAKO REIKŠMĖ

Yra žinoma, kad česnaką vartojo egyptiečiai daugiau kaip prieš 3.500 metų ne tik dėl skonio, bet dėl jo gydomųjų savybių. Egypto raštuose minima, kad česnakas palengvino 22 ligas, jų tarpe galvos skaudėjimus, širdies problemas ir gerklės tumorų ligas. Graikų gydytojas Hippocrates, žinomas kaip moderniosios medicinos tėvas, naudojo česnaką gydyti įvairioms infekcijoms ir vidurių sutrikimams. Jis taip pat, šalia kitų vaistų, vartojo česnaką gydant žaizdas, dantų skaudėjimus ir krūtinės skausmus. Senojoje Romoje gydytojas Galenus vadino česnaką vargštų visuotinu vaistu.

Nobelio premijos laimėtojas Dr. Arthur Stoll, 1940 m., atlikdamas tyrimus, paskelbė, kad česnakas savyje turi mineralinės medžiagos alliin, kuri sunaikina bakterijas. 1969 m. du gydytojai ištyrė, kad česnakas teigiamai veikė naikinant salmonella ir E-coli mikroorganizmus, kurie sukelia apsinuodijimą maiste ir vidurių infekcijas. Dar vienas tyrinėtojas, mitybos specialistas C. Edward Burtis rado, kad česnakas stimuliuoja normalius liaukų veikimus ir išvalo vidurius nuo bakterijų, kurios sukelia įvairius virškinimo negalavimus. Žiurkėse vėžio kilmės augliai - tumorai, maitinant česnaku, sustojo plėtęsi. Be to, L.J. Harris, kitas mitybos specialistas, tvirtina, kad česnakas gydo kojų infekciją, vadinamą "atleto koja", ištrynus jas tiesioginiai su česnaku ar sumaišius su trupučiu aliejaus.

(Nepr. Lietuva)

Sovietai perspėjo amerikiečius, kad 1944 m. Jaltos susitarimai yra absoliučiai neliečiamas dalykas ir kad jais abejoti arba kitaip interpretuoti yra tų susitarimų laužymas. Tai buvo replika į Amerikos prez. kalbą amerikiečių lenkų kongrese, kur prez. Reagan kalbėdamas užkliudė ir Jaltos susitarimus, kad tuo metu Europa nebuvusi padalinta į įtakų zonas.

***

— Ar girdėjai apie matracą su puta? — Klausia kaimynas.

— Ne.

— Nusipirk vandeninę lovą ir pripilk alaus.

XVI—ji ŽIEMOS SPORTO ŠVENTĖ

Rugpiūčio 4 d. Mt. Buller kalne, Viktorijoje įvyko XVI Australijos lietuvių žiemos sporto šventė. Ją suruošė Melbourne Neringos slidinėtojų klubo atžala Neringos Žiemos Sporto Klubas, vadovaujamas Lino Žalkausko.

Šioje šventėje pirmą kartą dalyvavo didesnė grupė lietuvių iš JAV. Prieš trejus metus "pralaužęs ledus" kaliforniškis Darius Raulinaitis šį kartą atsivežė dar ir Liną Raibį, o iš Clevelando Žaibo atvyko Vytenis Čiurlionis, Algis Mainelis ir Marijus Juodišius.

Taip pat pirmą kartą buvo pravestas krosas (Nordic, cross country race). Dėl vėlyvo rengėjų sugalvojimo ruošti šio tipo lenktynes, dalyvavo tik 7 slidinėtojai, bet ateityje tikimasi šią šaką padaryti nuolatine dalimi žiemos sporto švenčių. Krosą laimėjo Rolandas Baltutis.

Nuo kalno leidimosi varžybose dalyvavo 49 slidinėtojai iš Sydney, Perth, Canberra, Melbourne ir JAV. Esant geram orui varžybos praėjo sklandžiai. Dešimt geriausius rezultatus pasiekusiųjų slidininkų yra šie: 1. Algis Vaitiekūnas jun. - Melbourne Neringa, 2. Viktoras Bagdonas - Sydney Kovas, 3. Paulius Aniulis - Melbourne Neringa, 4. Vytenis Čiurlionis - Cleveland Žaibas, 5. Jonas Mašanauskas, jun. - Melbourne Neringa, 6. Arturas Gružauskas - Melbourne Neringa, 7. Darius Raulinaitis - Kalifornija, 8. Algis Mainelis - Cleveland Žaibas, 9. Linas Raibys - Kalifornija, 10. Jurgis Liutikas - Sydney Kovas.

J. Mašanauskas

REZULTATAI

SLALOMO LAIMĖTOJAI:

BERNIUKŲ, žemiau 13 m.
1. James Sanders (Neringa). 2. Danny Bagdonas (Kovas).

MERGINŲ iki 18 m.

1. Anna Mikolajūnas (N). 2. Venta Dagytė (N).

JAUNUOLIŲ iki 18 m.

1. Anthony Mikolajūnas (N.). 2. Gintaras Šimkus (n.). 3. Saulius Dagys (N.).

MOTERŲ
1. Nijolė Mikolajūnas (N.). 2. Ann Aniulis (N.). 3. Mika Vaitiekūnaitė (N.).

VYRŲ

1. Algis Vaitiekūnas (N.). 2. Viktoras Bagdonas (K.). 3. Paulius Aniulis (N.).

VETERANŲ
1. Jurgis Liutikas (K.). 2. Jurgis Mikolajūnas (N.). 3. Jumbo Kriaucevičius (K.).

VETARANIŲ (moterų)
1. Anne Mikolajūnas (n.). 2. Pajauta Patupienė (P.)

DIDŽIOJO SLALOMO LAIMĖTOJAI:

BERNIUKŲ žemiau 13 m.
1. Danny Bagdonas (Kovas). 2. James Sanders (Neringa).

Dalis šventės dalyvių Mt. Buller kalnuose 1984 m.

SPORTAS

MERGINŲ iki 18 m.

1. Anna Mikolajūnas (N.). 2. Audra Šimkutė (N.). 3. Venta Dagytė (N.).

JAUNUOLIŲ iki 18 m.

1. Anthony Mikolajūnas (N.). 2. Saulius Dagys (N.).

MOTERŲ

Nijolė Mikolajūnas (N.). 2. Vida Bliokaitė (K.). 3. Ugnė Kazokaitė (K.).

VYRŲ

1. Algis Vaitiekūnas (N.). 2. Viktoras Bagdonas (K.). 3. Paulius Aniulis (N.).

VETERANŲ (vyrų)

1. Jurgis Liutikas (K.). 2. Jurgis Mikolajūnas (N.). 3. Jumbo Kriaucevičius (K.).

VETERANŲ (moterų)

1. Anne Mikolajūnas (N.). 2. Pajauta Patupienė (P.).

GERIAUSI VARŽYBŲ SLIDININKAI — SLIDININKĖS:
(Aukso medalių laimėtojai)

Berniukas: James Sanders.
Jaunuolis: Anthony Mikolajūnas.
Mergina: Anna Mikolajūnas (ir geriausia iš visų moterų).
Veteranas: J. Liutikas
Moteris: Nijolė Mikolajūnas.
Vyras: Algis Vaitiekūnas Jnr.
Varžybas laimėjusi moterų komanda: Neringa.
Varžybas laimėjusi vyrų komanda: Neringa.
Geriausiai varžybose pasirodęs klubas: Neringa.
Čia duodami tik Australijoje gyvenančių slidininkų rezultatai. Iš kitur atvykusieji dalyvavo svečio teisėmis.

V. Alekna
Lenktynių komiteto pirmininkas

Moteris išteka su kvaila viltim, kad ji savo pasirinktąjį pakeis; o vyras, pilnai tikėdamas, kad jo geroji pusė amžinai liks tokia pati.

Pargriūti nėra pavojinga, nei gėda. Pargriuvus gulėti yra abu.

Jeigu jaunas vyras nori laimingai vesti, turi pirma išsirinkti gerą mamą ir tik tada pasipiršti kuriai nors jos dukrai.

Dauguma mūsų gyvenimo šešėlių yra todėl, kad mes patys sau prieš saulę atsistojam.

Kovo klube

Dėkojame "Vlado Daudaro" vardo fondo aukotojams p.p. J. ir O. Maksvyčiams $ 50 ir p.p. R. ir M. Geniams $ 50.

"Kovo" balius įvykęs rugpiūčio 11 d., praleista linksmoje ir įdomioje nuotaikoje, susirinkus gausiam būriui sportininkų, rėmėjų ir net trims slidinėtojams iš Amerikos, kurie buvo J. Liutiko ir V. Binkio priežiūroje. Matėme mūsų sportininkus, kurie netik moka gerai valdyti kamuolį, bet moka ir ant scenos gražiai pasirodyti. Dėkojame visoms ir visiems, prisidėjusiems prie programos paruošimo bei jos išpildymo.

Vakaro metu, Ritai Kasperaitytei ir Viktorui Šliteriui "Kovo" pirmininkas įteikė garbės narių ženklus, kuriais jie buvo išrinkti per pereitą metinį susirinkimą, sveikiname. Taip pat buvo pagerbti ir mūsų pavyzdingiausi sportininkai, tai Julie Šepokaitė ir Gary Atkinson. Jiems įteikta Dr. A. Viliūno skirta, metinė premija po $ 100. Dėkojame Dr. Viliūnui už skatinimą mūsų jaunimo, būti netik gerais sportininkais, bet ir pavyzdingais bei gerais tos organizacijos nariais. Ačiū.

Sportiškas ačiū p.p. P. ir M. Mikalauskams, kurie kiekvienais metais doshiai paremia mūsų sportuojantį jaunimą. Taip ir šiais, per metinį balių p.p. Mikalauskai mūsų neužmiršo, netik dalyvaudami, bet paremdami gražia $ 300 auka.

Didžioji loterija (1 savaitė dviems žmonėms į Fiji) kurią dovanojo p.p. Romas ir Marica Cibai, laimėjo M. Šepokas, kuris tą laimikį panaudos savo povestuvinei kelionei. Dėkojame p.p. Cibams ir linkime geros kelionės būsimiems jauniesiems. Reiškiame padėką loterijos aukotojams ir visiems, kurie prisidėjo prie šio sėkmingo vakaro paruošimo.

Šiuo metu, labai stipriai dirba mūsų vyrų krepšinio komanda, kuri per ateinančią sporto šventę, turės apginti Hobarte laimėtą titulą. Tikimės ir linkime, kad jiems tas pasiseks.

Kovo" golfo sekcijos žaidimas, įvykęs sekmadienį, rugpiūčio 18 d. Liverpool golfo aikštėje, sutraukė 15 žaidėjų. Buvo malonu pamatyti, pirmą kartą mūsų tarpe ilgametį šios šakos mėgėją Dr. L. Petrauską.

Žaidimas pravestas 4 BBB Stableford sistema. Poriniame žaidime pirmą vietą laimėjo D. "žemaitis" Atkinson ir J. Karpavičius - 49 taškai. Antra vieta su 45 taškais atiteko R. Mickui ir V. Burokui. Individualiniai pirmas išėjo J. Karpavičius (on count back) su 41 tašku, antras G. Vičiulis - 41 taškas ir trečia vieta dalinosi Dr. L. Petrauskas ir V. Burokas su 38 taškais.

Arčiausiai prie vėliavos numušant sviedinį turėjome du laimėtojus, ant 6 skylės J. Belkus ir ant 14 P. Kapočius. Toliausiai numuštas sviedinukas buvo P. Kains. Žaidime taip pat dalyvavo E. Kolbakas, A. Braželis, J. Erzikov, E. Karpavičius, G. Erzikov ir "Official" Sauka. Pasigesta V. Binkio ir "Cousin" George, kurie sužinoję, kad kalnuose yra sniego, išvažiavo slidinėti. Sekantis golfo žaidimas įvyks rugsėjo 16 d. 7 val. ryto Lane Cove Country Club. Susidomėję ar norintieji pradėti šį gražų sportą, prašau kreiptis pas J. Belkų 618 1617 ar R. Mickų 636 1652. Laukiame visų.

"Kovo" nariai, norintieji dalyvauti ateinančioje sporto šventėje, prašomi registruotis iki rugpiūčio 31 d. "Kovo" valdyboje.

Su pagarba

J. Karpavičius

STAR MEMORIAL CO.

ALL CLASSES OF STONEWORK, INSCRIPTIONS AND RENOVATIONS

Office & Showroom at Strathfield Entrance to Rookwood Cemetery.

Phone — Works: 649 6301 89-5451 — Evening

Office and Works:
20-22 RAILWAY STREET
LIDCOMBE, N.S.W., 2141

LIETUVIAI, ĮSIDĖMĖKITE!

Paminklų ant kapinių bendrovė STAR MEMORIAL CO. siūlo lietuviams specialia kainą paminklus ant jūsų artimųjų kapo. Bend ovė sutinka ir siūlo nuo kiekvieno paminklo kainos 7 ½ % skirti Mūsų Pastogei.

Užsakydami šioje bendrovėje paminklą savo artimiesiems neužmirškite priminti, kad užsakote vadovaudamiesi jų skelbimu Mūsų Pastogėje.

Paminklams pavyzdžių lietuviškais motyvais reikalaukite šioje įstaigoje

Informacija

TAUTOS ŠVENTĖ HOBARTE

Vietos Apylinkės pastangomis Tautos Šventės minėjimas įvyks Glenorchy salėje rugsėjo 9 d., sekm., 5.30 val. Paskaitą skaitys p. Jonas Krutulis iš Launceston, visą kitą programą atliks vietos jaunimas.

Po minėjimo suneštinės vaišės ir pabendravimas. Visi vietos ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Hobarto Apylinkės Valdyba

MARIJOS IR TAUTOS ŠVENTĖ SYDNEJUJE

Rugsėjo 9 d., sekmadienį, švenčiame Marijos ir Tautos šventę, atkeltą iš rugsėjo 8-sios.

11.30 val. iškilmingos pamaldos St. Joachim's bažnyčioje Lidcombe. Gieda Dainos choras, diriguojamas B. Kiverio. Visos organizacijos kviečiamos su vėliavom ir gausia palyda. Kviečiama ir visa parapija ir bendruomenė, o ypač jaunimas bei jų vadovai.

Maldos ir šv. Komunijos už kenčiančius brolius ir aukos už tėvynės laisvę. Tebūnie ši šventė visiems pakili ir brangi.

3 val. Lietuvių Klube Bankstowne Tautos šventės minėjimas.

Kun. P. Butkus

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS SYDNEJUJE

Rugsėjo 9 d., sekmadienį, Sydnejaus lietuviai švenčia Tautos Šventę. Šventę pradedame kaip paprastai pamaldomis Lidcombe 11.30 val., pageidautina, kad organizacijos dalyvautų su vėliavomis organizuotai.

Oficialioji ir meninė dalis įvyks Lietuvių Namuose Bankstowne 3 val. Šventės programą atliks jaunimas: vietoje paskaitos pakviesti trys jaunuoliai su savo rašiniais: Marina Cox, jun., Linda Bieliūnaitė ir Arūnas Stašionis. Meninę programą praveda Edvardas Lašaitis. Programoje dalyvauja: Justinas Ankus, Mikutis Burokas, Loreta Šarkauskaitė, Regina Lašaitytė, Antanas Šarkauskas, Ričardas Červinas ir kt. Be to, meninėj dalyje dalyvauja moterų grupė - SUTARTINĖ.

Prašome visų skaitlingai dalyvauti, tėvai paraginkite savo vaikus toje šventėje dalyvauti. Paremkime jaunimo pastangas lietuviškoje veikloje.

Sydnejaus Apylinkės Valdyba

PRANEŠIMAS

Primename, kad ateinantį sekmadienį, t.y. rugsėjo 2 d. 3 val. Lietuvių Klube įvyks sydnejiškio poeto Broniaus Žalio knygos pristatymas.

Maloniai kviečiame visus tautiečius atvykti į tokį, pirmą kartą Sydnejuje, ruošiamą lietuviškos knygos pristatymą.

Platesnį pranešimą žiūrėti praėjusios savaitės "Mūsų Pastogėje".

Skautų Židinys

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708-1414)

Rugsėjo 2 d., sekm., 3 val.
poeto B. Žalio
KNYGOS PRISTATYMAS

Rugsėjo 9 d., sekm., 3 val.
TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Skanus ir pigus valgis kiekvieną trečiadienį nuo 5.30 iki 8 val.
ŠVEDIŠKAS STALAS —
SMORGASBORD. Kaina $ 3

RELIGINIS LIETUVIŲ KONGRESAS

Rugsėjo 1-2 d.d. Toronto mieste Kanadoje įvyksta lietuvių religinis kongresas minint šv. Kazimiero 500 metų sukaktį. Šiam kongresui ruoštasi gerokai iš anksto kviečiant tikinčiuosius iš visos lietuvių išeivijos pasaulyje. Neteko girdėti, ar bus kongrese dalyvių iš Australijos, nors į kongreso rengėjų garbės komitetą įtrauktas šalia kitų dignitorių ir sydnejiškis prel. P. Butkus.

LIETUVIŠKOS RADIJO VALANDĖLĖS

ADELAIDE 5FM šeštadieniais 9 v.r.
CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 v.v.
MELBOURNE 3EA šešt. 11 v. r. ir pirm. 6.30 v. p.p.
BRISBANE kiekvieną ketvirtadienį 5.30 - 6 v.v.
PERTH kiekvieną trečią antradienį 6.30 v.v.
SYDNEY KIEKVIENĄ ŠESTADIENĮ 10—11 val. ryto.

Festivalio atgarsiai

Liepos 12 d. užsibaigė 3 dienas trukęs 1984 m. Senior Citizens' Festival of Arts, įvykęs Sutherland Entertainment Centre, kuriame jau eilę metų dalyvauja ir Lietuvių Sodyba, kartu su virš 40 Sutherland rajono pensionierių organizacijų. Liepos 10 d. žilaplaukės ir jų padėjėjai smarkiai triūsė išstatydami savo meną bei rankdarbius Festivalio oficialiam atidarymui. 11 val. Rev. Roger Bush MBE OBE, sukalbėjęs maldą pasveikino visus ir palinkėjo sėkmės. Scenoje matėme parlamento narį R. Tichner, NSW reprezentantų, savivaldybės pareigūnų ir įvairių to rajono ilgamečių bendruomenės veikėjų. Virš 8000 lankytojų gėrėjosi Arts & Craft parodos premijuotais paveikslais, įvairiais gobelenais (tapestry), mezginiais, vario paveikslais, keramika, vaikų žaislais, siuvinėjimais, audiniais ir naujovėmis. Programoje jaunieji linksmino senuosius - chorai, dainos, šokiai, orkestras, šokių kapela, jumoras, mados vyrams ir moterims virš 50 metų, net ir vyno ragavimas, sūriai ir užkandžiai. Paskutinę dieną - Didysis Variete koncertas ir traukimas. didžiosios loterijos - viena savaitė dviem asmenims atostogų Phillip Island (Vic.) ir 2 bilietai į Melbourne Cup, kuris atiteko pensininkei iš Sylvania. Pensionieriai skirstėsi namo išvargę, bet atsigaivinę nuo kasdienybės ir draugiškai pabendravę.

Liet. Sodybos parodėlė nors ir kukli (turime keletą pasiaukojančių moterų sodybiečių), bet dekoratyviniai lino ir vilnų audiniai, gobeleno siuvinėjimai, daug megztų šiltų skarų, bei įvairūs rankdarbiai traukė lankytojus ir pirkėjus. Dėkojame toms dosnioms sodybietėms ir patikėtinei už loterijos fantus - dvi dailiai megztas skaras ir spalvingą dekoratyvinę pagalvėlę, kurias šiemet laimėjo lietuviai (bilietai C-58 baltas, C-34 baltas ir F-21 oranžinis).

Užbaigiant tariame ačiū toms dosnioms sodybietėms, dovanojusioms pardavimui mezginių, pagalvėlių bei rankdarbių. Ačiū, ačiū tiems sodybiečiams, kurie savanoriškai parūpino transportą į Festivalį, taip pat visiems, prisidėjusiems prie parodėlės dekoravimo ir budėjimo (3 dienas). Šaltas oras su lietum neviliojo mūsų tautiečių perdaug, matėme vieną kitą, džiaugėmės matydamos Sodybos patikėtines ir p. V. Kabailienę ir ačiū joms už pagelbą.

Išlaikykime Sodybos tradiciją ir toliau reprezentuoti ir sparčiai ruoškimės Festival of Arts dešimtmečiui jau dabar. Iki pasimatymo.

Organizatorė

SYDNEJAUS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA IR "MELLIOR FASHIONS" kviečia visus į MADŲ SPEKTAKLĮ rugsėjo 22 d., šeštadienį, 7.30 val. Lietuvių Klube Bankstowne

Pamatysite naujausias pavasarines ir vasarines madas, bus programa, turtinga loterija, gera muzika ir užkandžiai.

Bilietai $ 5 asmeniui. Bilietus užsisakyti iki rugsėjo 15 d. Dėl bilietų kreiptis į Liet. Klubą tel. 708 1414 arba pas Almą Roundtree tel. 517 2301.

PAREMKITE SYDNEJAUS JAUNIMĄ IR PASAULIO LIET. JAUNIMO KONGRESĄ AUSTRALIJOJE.

DĖKOJAME

Melbourno Dainos Sambūrio dirigentės ir choristai labai džiaugėsi, kad mūsų ištikimi dainos mylėtojai nepabūgo lietaus, šalto žiemos vėjo ir gausiai atsilankė mūsų baliuje "Romantika", įvykusiame liepos 28 d. Liet. Namuose. Nuoširdus ačiū mūsų dosniems rėmėjams taip pat p. Jurgelaitienei ir p. Jablonskienei, kurios padėjo paruošti vakarienę.

Loterijos fantus aukojo - p.p. Baikauskienė, Damkienė, Galiauskienė, Goodsall, Kalnienė, Kaval, Petrauskienė, Aukštikalnis, Darius, Jurevičius, Kaminskas, Kelly, P. Venckus, p.p. Bartaškos.

Nuoširdžiai ačiū visiems. Iki malonaus pasimatymo rugp. 25 d., šešt., Liet. Namuose Sambūrio Vakaronėje - Vaišėse.

Melb. Dainos Sambūrio Valdyba

Mūsų Pastogės
SPAUDOS BALIUS

Rugsėjo 29 d.
Sydnejaus Lietuvių Klube

Įėjimas $ 12 asmeniui

Bilietai gaunami jau dabar Lietuvių Klube ir Spaudos Baliaus rengimo Komiteto narius ir Mūsų Pastogės darbuotojus. Skubėkite vietas užsitikrinti iš anksto!

VISUR VISAIP

Būna ir tokių atsitikimų. Perthe (Vak. Australijoj) viena kinietė atvykusi į American Express įstaigą patiekė po 10 dolerių aštuonis kelionių čekius (Travellers' Cheques), išduotus 1934 metais, t.y. prieš 50 metų. Ir įstaiga net nemirkteldama juos išpirko!

***

Žurnalistas šimtamečiui senukui: — Įdomu, kaip tau pavyko išgyventi 100 metų?

Senelis: — Visai paprastai: iki šiol dar nenumiriau.

Generacijų konfliktas prasidėjo nuo Kaino ir Abelio, kai jie sužinojo apie savo tėvų nuodėmę. Negali būti jokio progreso be generacijų skirtumo. Generacijų konfliktas yra ženklas augimo. Dantų dygimas skaudus, bet nuo to nemirštam. Brendimas - ne liga. Kol sūnus žino, kad tėvas reikalingas tautai, kol tėvas mato, kad sūnus reikalingas - generacijų konfliktas atsiranda. Kada abu jaučiasi nereikalingi sau ir tėvynei, tuomet...

———

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W., 2200

Administracijos adresas:
P.O. Box 550 Bankstown 2200
Administracijos tel. 709 4846
Prenumerata:

Australijoje metams	$ 25
Užsienyje papr. paštu	$ 30
Oro paštu į N. Zelandiją	$ 40
Oro paštu kitur	$ 55

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Ltd.